

Brüssel, 18. september 2026
(OR. en)

13406/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0270 (NLE)

UD 255
TR 2
MED 46

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	17. september 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 477 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS ELi-Türgi tollikoostöö komitees Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta seoses EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu otsuse nr 1/95 üksikasjalike rakenduseeskirjade kehtestamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 477 final.

Lisatud: COM(2026) 477 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.9.2026
COM(2026) 477 final

2026/0270 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**ELi-Türgi tollikoostöö komitees Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta seoses
EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu otsuse nr 1/95 üksikasjalike rakenduseeskirjade
kehtestamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks ELi-Türgi tollikoostöö komitees liidu nimel võetav seisukoht, mis käsitleb sellise otsuse kavandatavat vastuvõtmist, millega kehtestatakse EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu otsuse nr 1/95 üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Euroopa Majandusühenduse ja Türgi vaheline assotsieerimisleping ning EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu 22. detsembri 1995. aasta otsus nr 1/95 tolliliidu lõppetapi rakendamise kohta

12. septembril 1963 Ankaras allkirjastatud Euroopa Majandusühenduse ja Türgi vahelise assotsieerimislepingu¹ (edaspidi „assotsieerimisleping“) eesmärk on edendada tolliliidu järkjärgulise loomisega lepinguosaliste vaheliste kaubandus- ja majandussuhete pidevat ja tasakaalustatud tugevdamist. Leping jõustus 1. detsembril 1964.

EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu 22. detsembri 1995. aasta otsusega nr 1/95² (edaspidi „otsus nr 1/95“) on kehtestatud assotsieerimislepingu artiklites 2 ja 5 sätestatud tolliliidu lõppetapi rakenduseeskirjad.

2.2. Tollikoostöö komitee

Tollikoostöö komitee loodi assotsiatsiooninõukogu 15. detsembri 1969. aasta otsusega nr 2/69³. Kõnealuse otsuse artikli 2 kohaselt on tollikoostöö komitee ülesanne tagada lepinguosaliste vaheline halduskoostöö, et assotsieerimislepingu tollisätteid täidetak스 nõuetekohaselt ja ühetaoliselt, ning täita muid tollialaseid ülesandeid, mida assotsiatsioonikomitee võib talle usaldada.

2.3. Tollikoostöö komitee kavandatav akt

Tollikoostöö komiteel tuleb järgmisel istungil või kirjavahetuse teel vastu võtta otsus, mis käsitleb otsuse nr 1/95 üksikasjalikke rakenduseeskirju (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on ajakohastada EÜ-Türgi tollikoostöö komitee 26. septembri 2006. aasta otsuse nr 1/2006⁴ (millega kehtestatakse otsuse nr 1/95 üksikasjalikud rakenduseeskirjad) (edaspidi „otsus nr 1/2006“ või „üleminekuakt“) sätteid, et viia need kooskõlla ELi ja Türgi tollialaste õigusaktide uute sätetega.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Lisatud ettepaneku eesmärk on, et nõukogu võtaks vastu liidu seisukoha kavandatava akti kohta.

Käesoleva otsuse eesmärk on viia üleminekuakt tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2026 kooskõlla liidu tolliseadustiku ja Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni (edaspidi „PEM konventsioon“) sätetega. Uue otsusega

¹ EÜT L 361, 31.12.1977, lk 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1964/732/oj.

² EÜT L 35, 13.2.1996, lk 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/1995/1\(5\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/1995/1(5)/oj).

³ Otsust ei ole avaldatud.

⁴ ELT L 265, 26.9.2006, lk 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/646/oj>.

- võetakse arvesse laienemist, eelkõige vajadust kinnitada dokumendid uutes liidu keeltes, ja hiljutisi muudatusi liidu tollialastes õigusaktides, eelkõige seoses elektrooniliselt välja antavate liikumissertifikaatidega ning teabevormidega INF 2 ja INF 4;
- inkorporeeritakse PEM konventsiooni sätteid, et hõlbustada ELi-Türgi tolliliidu ning liidu või Türgi ja teiste PEM konventsiooni osaliste vahelise kauplemise sooduskorra ühist rakendamist seoses otseveo reegli / mittemuutmise reegli ja täieliku kumulatsiooniga ning tollimaksu tagastamise kohaldamisega väljapoole tolliliitu eksporditavate kaupade suhtes.

Selleks et hõlbustada otsuse nr 1/95 üksikasjalike rakenduseeskirjade kohaldamist, on asjakohane asendada otsus nr 1/2006 uue otsusega.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, „millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁵.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Tollikoostöö komitee on lepinguga, nimelt Euroopa Majandusühenduse ja Türgi vahelise assotsieerimislepinguga loodud organ.

Akt, mille tollikoostöö komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt.

Kavandataval aktil on õiguslik toime, sest lepinguosalistes hakkavad seda kohaldama kooskõlas assotsieerimislepingu artikliga 24 ning otsuse nr 1/95 artikli 28 lõigetega 1 ja 3.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda assotsieerimislepingu institutsioonilist raamistikku.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud liidu ühise kaubanduspoliitika ja ELi-Türgi tolliliidu rakendamisega. Kavandatava akti eesmärk on seega hõlbustada lepinguosaliste vahelist kaubandust, kehtestades otsuse nr 1/95 rakenduseeskirjad.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

⁵ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna tollikoostöö komitee akti kohaldavad kõik lepinguosalisel, sealhulgas EL ja selle liikmesriigid, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

ELi-Türgi tollikoostöö komitees Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta seoses EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu otsuse nr 1/95 üksikasjalike rakenduseeskirjade kehtestamist käsitleva otsuse vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis nõukogu 23. detsembri 1963. aasta otsusega 64/732/EMÜ⁶ Euroopa Majandusühenduse ja Türgi vahelise assotsieerimislepingu (edaspidi „assotsieerimisleping“), mis jõustus 1. detsembril 1964.
- (2) EÜ-Türgi assotsiatsiooninõukogu 22. detsembri 1995. aasta otsus nr 1/95 tolliliidu lõppetapi rakendamise kohta⁷ (edaspidi „otsus nr 1/95“) jõustus 31. detsembril 1995.
- (3) Tollikoostöö komitee loodi assotsiatsiooninõukogu 15. detsembri 1969. aasta otsusega nr 2/69⁸ kooskõlas assotsieerimislepingu artikliga 24.
- (4) Otsuse nr 1/95 artikli 28 lõigetega 1 ja 3 tehti tollikoostöö komiteele ülesandeks kehtestada asjakohased meetmed selles otsuses sisalduvate tollisätete rakendamiseks.
- (5) Tollikoostöö komitee võtab oma järgmisel istungil või kirjavahetuse teel vastu otsuse, mis käsitleb otsuse nr 1/95 üksikasjalikke rakenduseeskirju.
- (6) Otsuse nr 1/2006 sätted on vaja kooskõlastada Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee 7. detsembri 2023. aasta otsusega nr 1/2023, millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikku konventsiooni⁹ (edaspidi „PEM konventsioon“).
- (7) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee 7. detsembri 2023. aasta otsus nr 1/2023, millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikku konventsiooni, jõustus 1. jaanuaril 2025.
- (8) Üleminekusätete kohaselt jätkati PEM konventsiooni 2012. aasta päritolureeglite¹⁰ kohaldamist ajavahemikul 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2025 paralleelselt PEM konventsiooni muudetud reeglitega, mida muudeti Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee otsusega nr 2/2024.

⁶ EÜT P 217, 29.12.1964, lk 3685.

⁷ EÜT L 35, 13.2.1996, lk 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/1995/1\(5\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/1995/1(5)/oj).

⁸ Otsust ei ole avaldatud.

⁹ ELT L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>.

¹⁰ ELT L 54, 26.2.2013, lk 3–158, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94(1)/oj).

- (9) Seepärast on asjakohane näha ette tagasiulatuv kohaldamine alates 1. jaanuarist 2026, et tagada õiguslik järjepidevus, säilitada õiguskindlus ettevõtjate ja tolliasutuste jaoks ning vältida häireid sooduspäritolureeglite kohaldamisel tolliliidu raames pärast üleminekusätete kehtivuse lõppemist 31. detsembril 2025.
- (10) Otsuse nr 1/2006 sätteid on vaja ajakohastada, et viia need kooskõlla ELi ja Türgi tollialaste õigusaktide uute sätetega.
- (11) Lisaks sellele on Euroopa Liidu laienemisest tulenevalt vaja lisada mitmesuguste kinnituste tekst uutes liidu keeltes.
- (12) On asjakohane määrata kindlaks tollikoostöö komitees liidu nimel võetav seisukoht, sest otsusel on liidu jaoks õiguslik toime,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Assotsieerimislepingu alusel loodud ELi-Türgi tollikoostöö komitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht põhineb tollikoostöö komitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*